

POTOPA

Napsal: HENRYK SIENKIEWICZ Volký historický román.

— Eh! řekl Charlamp — jestliže ty s ním se bil, pak teď leží.
— Ale už mu je lepe. Za týden, za dva bude zdrav. Co tam je slyšet de publicis?
— Zle, jako dřív. Pan pokladník Gosievski vzdycky je s naším knížetem ve sporu, a jsou-li hetmani v neshodě, pak ve věcech jejich také souldadu není. Trochu jsme se srovnali, a tak si myslím, že budeme-li svorní, s nepřitelem si budeme vědět rady. Bůh dovoli, abychom na hřbetech jejich jeli až do jejich říše. Vše zavinił pan pokladník.
— A jím říká, že vlastně veliký hetman ...
— To jsou zrůci. Vojvoda vitebský to říká, protože se dávo s panem pokladním spřáhlí.
— Vojvoda vitebský je vzácný občan!
— Což pak ty po sapiehovské straně proti Radzivilům stojíš?
— Já stojím po straně vlasti, po které všichni státi jsme povinni. V tom je právě to zlo, že i vojači na strany se děl, místo, aby společně bili do nepřátel. A že je Sapieha vzácný občan, to bych před samým knížetem řekl, ať pod ním sloužím.
— Hodní lidé o shodu se pokoušeli, ale marně! řekl Charlamp. Množství posílá nyní od krále k našemu knížeti příjizdi. Říkají, že se něco nového kuje. Očekávali jsme, že k společné výpravě s jeho milostí královskou dojde — ale nedošlo. Povídají, že sil královských jinde bude třeba.
— Snad na Ukrajině.
— Což já vím! Jenom jednou poručík Brochvici vyprávěl, co na vlastní uši slyšel. Přijel od krále Tzyzenhau k našemu hetmanovi a uzavřev se s ním, dlouho vyjednával, což Brochvici nepochytil; ale když vycházel, na vlastní uši slyšel, jak pan hetman pravil: "Z toho může být nová vojna." Ukrytými jsme si tím hlavy lámali, co by to mohlo znamenati.
— Zajistě se přeslechl! S kým by teď mohla být nová vojna? Císař nám teď více přeje než našim nepřítelům, jakož mu také nálež, ujímati se národa, jakým je náš. Se Švédem příměří dosud neprošlo a do šesti let neprojde — a Tataři nám na Ukrajině pomáhají, což by bez vůle Turčina nečinili.
— My také něčeho jsme nemohli dokázati.
— Protože také něčeho nebylo. Ale já Boha chválím, že mám novou práci. Stýskalo se mi už po vojně.
— Ty sám chceš Kmiticovi list dověsti?
— Vždyť jsem ti řekl, že pan hetman tak říká. Slušá se také, abych podle kavalirského způsobu Kmitice navštívil, a ma-je nyní list, mám k tomu ještě lepší záminku. Jestli mu list odevzdám, je jiná otázka; rozmyslím si to, neboť mé vůli to je zůstavno.
— Mně je to vhod, protože zas na cestu spěchám, mám také třetí list pro pana Stankěeviče; potom musím jíti do Kejdán, převezmu dělo, jež tam bude přivezeno, potom do Biržů se podívat, je-li tam vše v zámku k obraně připraveno.
— Také do Biržů?
— Ano.
— To je mi divně. Žádných nových vítězství nepřítel nenabyl, je mu tedy do Biržů a na hranici kurlandskou daleko. A jelikož, jak vidím, nové prapory na nohy postaveny budou, bude lez bránit i ty krajiny, které již pod noc nepřátelskou se dostaly. Kurlandští přece na vojnu s námi nemyslí. Dobří vojači to jsou, ale je jejich málo, a sám jediný Radzivil by je mohl jednou rukou udusit.
— Také mně je to divně — odpovídal Charlamp — a to tím více, že mi byl takový pospěch přikázán a že mi byla dána instrukce, abych, naleznu-li něco v nepořádku, ihned zprávu o tom knížeti Bohustavovi podal, který má tam poslati inženýra Peteršona.
— Co by to mohlo být? Aby se jen o nějakou vojnu domáel nejednalo. Kéž nás toho Bůh chrání! Jak se tam má k práci kníže Bohustav, bude z toho mít špatně radost.
— Nie o něm nepovídej! Je to statečný pán!

— Neupírám mu statečnosti, ale více v něm Němce nebo nějakého Francouze vidím, než Poláka. O republiku zloha nie nedbá, jenom o dům Radzivilovský, aby ho jak možná nejvýše vynesl a jiné ponižil. On také v knížeti vojvodovi vilenském, v našem hetmanu pýchu podněcuje, kteréž v něm beztoho není málo, i ony spory se Sapiehy a s Gosievským jsou stromy jím sázené i jeho o-voce.
Veliký je z tebe, jak vidím, státník. Měl bys Michálku, co nejdřív se oženit, aby se takový rozum neztratil.
Volodyjovský podíval se na sou-
druha dlouhým pohledem.
— Oženit se? Jakže?
— Ověm! A snad už někam na námluvy jedeš, neboť vidím, že jsi nastrojen jak na parádu.
— Kdybys dal pokoj.
— Jen se přiznej.
— Každý nechtí si ze svého košiku jít, a ty se po cízla nepetej; neboť sám také nejeden jsi do-
stal. Zrovna teď by byl čas na ženění myslit, když mám verbo-
vání v hlavě.
— A budeš do července hotov?
— Do konce července budu ho-
tov, a kdybych měl koně ze země vydupat. Bohu děkuji, že mi ta práce přišla, jinak by mne byla melanholie ztrávil.
Skutečně připravily zprávy od hetmana a vyhlídka na těžkou práci panu Volodyjovskému úle-
vu, a než došli do Pacunelů, již skoro ani nemyslí na mrzutost, která ho před hodinou potkala. — Zpráva o listu rychle se rozlétla po celém zástěnk. Ihned přišla šlechta ptáti se, je-li pravda, a když pan Volodyjovský zprávu potvrdil, způsobilo to veliký do-
jem. Ochota byla všeobecná, jen někteří se mrzeli, že koncem čer-
vence přede žněmi bude třeba se vypraviti. Pan Volodyjovský vy-
pravil též posly do jiných krajín, i do Upity a do značnějších do-
mů šlechtických. K večeru přiby-
lo několik Butrymů, Stakjanů a Domaševičů.
Navzájem počali se povzbuzo-
vati, stále většl ochotu ukazova-
ti. Jedni Butrymové mlčeli, ale nikdo jim to ve zle nevykládal, neboť známo bylo, že jako jeden muž se dostaví. Druhého dne by-
lo ve všech zástěncích jako v ú-
lech. Lidé již nemluvíli o panu Kmiticovi, ani o panně Aleksan-
dře, nýbrž jen o příští výpravě. Pan Volodyjovský ze srdce také odpuštil Olenece odmítnuti, po-
těšuje se při tom myšlénkou, že to není poslední, jakož i jeho zapla-
nutí posledním nebylo. Nyní pře-
mýšlel o tom, co má s listem pro Kmitice učinit.

IX.

Začaly pro pana Volodyjovské-
ho éasy těžké práce, rozepisová-
ní listů a jízdy. Následujícího d-
ne hodne již sídlo do Upity pře-
ložil. Ochotně se k němu šlechta
hrnula, většl i menší, neboť měl
slavnou pověst. Zejména pospíši-
li laudantí, kterým bylo třeba
koně opatřit. Panu Volodyjovské-
mu bylo krušno, ale že jako obrat-
ný a práce nešetřil, šlo vše dobře
ka předu. V tom éase navštívil i
pana Kmitice v Lubli, kterýž se
již valně pozdravil; ač ještě s
lážkou nevstával, bylo už známo,
že se uzdraví. Patrně měl pan Vo-
lodyjovský šavli o to těžšl, oš měl
ruku ležt.
Pan Kmitice hned ho poznal,
zhlídel při pohledu na něho. Ru-
kou mimovolně sáhl po šavli, jež
nad ložem visela, ale vzpomato-
vav se, když zahlédl éamv na
tváři hostové, podal mu vyhublou
ruku a řekl:
— Děkuji vám, pane, za ná-
vštvu. Je to způsob důstojný ta-
kového kavalira, jakým jste vy.
— Přijel jsem se zeptati, zdali
se na mne nehněváte? zeptal se
pan Michal.
— Nehněvám se, vždyť mne
nepřemohl ledakdo, ale mistr prv-
ního řádu. Sotva, že jsem se vy-
lizal.
— A jak je s vašim zdravím?
— Je vám zajistě divno, že
jaem z pod ruky vašl vyděšil? Já
sám si přiznávám, že nemalé to je
umění.
Pan Kmitice se usmál a dodal:
— No, není nic ztraceno. Do-
razíte mne, kdy budete chtít.

— Nepřijel jsem naprosto s tím
úmyslem ...
— Buď jste ďábel, pane, přer-
ušil ho Kmitice, nebo máte šotka. —
Bůh ví, že mám teď daleko do se-
bechvály, vždyť se z onoho svéta
vracím, ale vždycky jsem si před
soubojem a vami myslil: nejsem-
li v Republice prvním na šavli,
tož jistě druhým. A zatím nesly-
chaná vše! První ránu bych ne-
lyl odrazil, kdybyste byl chtěl.
Povězte mi, kde jste se tak vyu-
čil?
— Měl jsem trochu přiroze-
ných schopností — odpovídal pan
Michal — a otec od malíka mne
učil; nejednou mi řekl: Dal ti
Pán Bůh postavu ničemnou, ne-
budou-li se tě lidé bát, budou se
ti smát. Potom sloužil při prapo-
ru u vojvodv ruského, doučil
jsem se. Bylo tam několik mužů,
kteří se mi směle mohli postaviti
v éelo.
— Že by tam takových bylo?
— Ano, byli tam. Byl to pan
Podpibpéta, Litvín, veliký fami-
lant, který pod Zbaražem padl. —
Pane, svět nad jeho duši! Člověk
tak ohromné síly, že nebylo mož-
no mu odpirati. Dovedl přetnou-
ti zbraň i protivníka. Potom byl
tam ještě Skřetuskí, přítel můj u-
přímný a průvodce, o němž jste
dojizta slyšel.
Jakže? Ten, jenž ze Zbaraže
vyšel a mezi Kozáky se prosekal?
Kdo by o něm neslyšel? Tedy vy
jste z takové kopy? Také Zbara-
žové? Čolem! Čolem! Počkajte!
Vždyť jsem já o vás u vojvodv vi-
lenského slyšel! Jmenujete se Mi-
chal, není-liž pravda?
— Právě, já jsem to, Jiří, Mi-
chal, ale proto, že svatý Michal
celému voji nebeskému vévodí a
nad pekelnými prapory zvíťezil,
proto jeho éej mít za patrona.
— Ověm, že se Jiří nemůže
Michalu rovnati. Toť rávte býti
lýž Volodyjovskí, o kterém se vy-
práví, že Bohuna posekal?
— Já jsem to.
— Nu, od takového přes hlavu
dostati, není hanba. Kéž by Bůh
dal, abychom mohli zůstat příte-
ly. Vy jste mne ovšem ze zrady
nařknul, ale v tom jste se mylil.
To říka stál pan Kmitice obéš,
jakoby ho rána na novo zaboela.
— Přiznávám se, že jsem se
mylil, odpovídal pan Volodyjov-
skí, ale nedovídam se toho teprv
od vás; lidé vaši mi to už řekl.
Vzte, že bych jinak nebyl přijel.
— Ostříli si tu hodně na mne
jazky! pravil trpce Kmitice. Buď
jak buď, nejedno provinění mne
tížil, ale v tomto okolí mne lidé
velmi nevděčně přijali ...
— Nejvíce jste si uskodil tím,
že jste Volmontovice spálil, a tím
éinosem ...
— Však mne za to také procesy
pronásledují; ležl tu již obesláni
k soudům. Ani chorému éasu k
uzdravení nedají. Spálil jsem Vo-
lmontovice, pravda, a také trochu
lidé padlo; avšak nechtí Bůh mne
soudit, jestli jsem to ze svévole ú-
činil. Téže noci před spálením
Volmontovic slib jsem učinil, že
se všemi ve shodě žiti budu, že si
nakloním všechny zdejší sedoka-
bátníky, že i sedláky Upické us-
mířím, neboť tam jsem skutečně
svévůli uzdu pustil. Vracel jsem
se domů — a co se stalo? Hle,
moji soudruzi povraždění byli ja-
ko volí, a ležli tu vedle stény! —
Když jsem se o tom dověděl, že
to Butrymové učinili, řábel do
mne vstoupil ... a pomstil jsem
se příké. Uvářite-li pane, proč
byli povraždění? Sám jsem se po-
tom dověděl od jednoho z Butry-
mů, kterého jsem v lese dopadl;
proto, že si v křemé s deerkami
šlechtickými chtěl zatanciti ...
Kdo by se nemstil?
— Můj vzácný pane! odpov-
děl Volodyjovskí, pravda, že při-
liš ostře jednáno bylo s vašimi
druhy, ale ubila je šlechta! Ne!
Ubila je stará jejich pověst, již
hotovou sem přivezli; neboť pro-
to, že by si ávarní vojači chtéli
zatanciti, proto nebyli by roze-
káni.
— Ubožák! pokračoval Kmitice,
sleduje své myšlénky — když
jsem nyní v horéce ležel, každé-
ho večera přicházeli z oné jizby.
Viděl jsem je kolem lože, tak ja-
ko ve skutečnosti, zsinál, zblité a
stále nařkali: Andryšku! dej
na mše za naše duše, neboť mu-
ka trpíme! To vám pravím, vlásky
mi na hlavě vstavaly, neboť jizba
po nich srou páchla. Na mše už
jsem dal, kóž by jim to jen pom-
ohlo.
Osmílel se.
— A co se říká éonou, — po-
kračoval Kmitice, o tom vám nikde

fiel nemohl, že ona mi život za-
chránila, kdy mne šlechta stíha-
la, ale pak mi poručila, abych
prý odešel a na oči jí nechal.
Co mi zbývalo?
— Přece jen to byl tatarský
způsob.
— Snad nevíte, co je láska, a
do jakého zoufalství élovek pad-
nouti může, ztratil-li to, co nejvíce
miloval.
— Já že nevím, co je láska?
vykřikl popuzen Volodyjovskí.
Od té doby, co šavli nosím, stále
jsem byl zamilován. Pravda, že
se subjectum měnilo, neboť nikdy
nebylo mi spláceno láskou za lá-
sku. Kdyby toho nebylo, nenašel
byste nade mne věrnějšího.
— Jaká pak láska, když se
subjectum mění? řekl Kmitice.
— Tedy vám něco jiného po-
vím, nač vlastněma éimma jsem
hledél. Za prvních éasů výprav
Chmelnického, Bohun, týž, jenž
énes po Chmelnickém mezi Kozá-
ky největší vážnosti se těší, unel
Skřetuskému nade všecko milova-
nou dívku, kněžnu Kurecvívovnu.
To byla láska! Celé vojsko pla-
kalo, vidouce zoufalství Skřetuské-
ho; vždyť mu vonsy, ač měl málo
před dvacet let věku, šbely, a
hádejte, co učinil!
— Jak bych to mohl vědět?
— Hle — vlast byla v nouzi, v
ponížení, ukrutný Chmelnický ví-
tézil — on tedy ani nešel dívku
hledat. Bolost svou Bohu obéto-
val a bil se ve všech bitvách pod
knížetem Jeremiem, až pod Zba-
ražem tak nadobyéjovnou slávu se
pokryl, že dnes všichni jméno je-
ho se etí vyslovují. Položte nyní,
pane, svůj éin vedle jeho, a po-
znejte rozdíl.
Kmitice mlél a hrzval vonsy
Volodyjovskí pokračoval:
— Proto také Skřetuského Bůh
odmínil a dívku mu dal. Hned
po bitvě se vzali a už tři děti
splořili, ačkoli on sloužit nepře-
stal. Ale vy, éině roztržky, po-
máhal jste nepříteli, a málem, že
jste o život nepřišel, nemluvě ani
o tom, že před nemnohými dny
jste mohl pannu na vždy ztrati-
ti.
— Jakým způsobem? řekl Kmitice,
sedaje na lůžku — co se s ní
dého?
(Pokračování.)

Nastuzení

zanechává často i špatné násed-
ky v žaludku. Berte proto občas
dávkou Severovy Žaludeční hořké
(Severa's Stomach Bitters) a u-
držujte si správný chod zaživá-
ciho ústrojí a při tom i sebe sami
zdravými. Při zácpě, nestravno-
sti, nezájivosti, stridávě horeéce
— konvalescentúm, starým i sla-
bým lidem — odporúčujeme Se-
verovu Žaludeční hořkou. Jest to
všeobecná sílívka pro mladé i
staré a nemála by seházeti v zá-
dné domácnosti. Máte ji stále na
ruce. Cena 50 centů a \$1.00 vsu-
de v lékárnách, aneb přímo po
obdržení obnosu. W. F. Severa
Co., Cedar Rapids, Iowa. — Ad-
vertisement

RADOSTNÁ ZVĚST.

Všem revmatickem trpícím o-
znamujeme, že NOVÁKŮV O-
LEJ jest skutečným a jistým
prostředkem proti revmatismu
a bolestem. Ntřpice, když se
trápení můžete zbaviti. Ob-
jednejte si

NOVÁKŮV OLEJ

a budete radostně překvapeni
rychlým a ulehčujícím po-
citem, který Vám NOVÁKŮV OLEJ
přinese. On jest pravou "me-
tlou" proti revmatickým bo-
lestem. Vyléčil tisíce a tisíce
trpících v posledních 30 létech.
Paměte i jistě Vám. — Ce-
na 50c a \$1.00. — Vyrábí:

JOHN NOVÁK COMPANY,
18th & Ashland Ave.,
Chicago, Illinois.

C. H. Kubát,

právník a veřejný notář.
V ohoru svým zkušený. Spoleht-
livý zástupce v všech soudy.
403 Barker Block 15. a Farnam
Tel. Douglas 6867 Omaha, Neb.

**Kavárna a Restaurant
SLAVIE**
Pravé české kuchyně.
Krajanům zavítávám do Omaha
by maku poskytliti čistými po-
kaly. Vše épíné nové zařízeno.
Prati "Pakruku" Zapadú.
FRANK BOUTIN, majitel.

Přestěhoval se

Dr. J.W. NOVÁK
český
zubní lékař
Přestěhoval se do
Karbach Blk.
15. a Douglas ulice
čís. pokoje 206
Rohová místnost na dru-
hé podlaže
nad Ryan Jewelry Co.
Tel. v řádovně: Dou-
glas 5077.
Nedělní hod.; od 10. do
12. hod. dopol.

FRANK YUN

vlastní čistě a hojně zásobený
roznický a uzenářský obchod
V ČÍSLE 2206 JIŽ. 16. UL., OMAHA.
Bohatý výber éerstvého masa, nejlepší jakosti a
ta ceny nejlevnější. Veškeré výrobky uzenářské
ésti se lé nejlepší jakosti. Objednávky možno ná-
siti telefonem: Douglas 3422.

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST

**ED. MAURERA RESTAURANT A
HOSTINEC.**
v čísle 1306 Farnam ulice.

Pravé importovaná piva na éepu. PLEZENSKÉ z Měšťanského pi-
vovaru v Plzni v éechách. Hofbrauerei Bavaria pivo. Pivo Anheuser
Bush a světovznámé Faust získalo rozáhlou reputaci.
Kavárna pro dámy na éáz se na druhé podlaže.

Nejlépeším místem k nasupování stavebního dříví, jest česká dřevařská ohrada.

Chicago Lumber Co.,

na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb.
Čeští prodáváci Váš vždy ochotně a vzorně obslouží.

THE MERCHANTS NATIONAL BANK

OF OMAHA, NEB.
UNITED STATES DEPOSITORY
Capital \$500,000.00. Surplus and profits, \$700,000.00.

The Merchants National Banka otevřela spořitelni oddělení a bude platiti na ulozené peníze 3 procenta úroku ročné - - - -
Chceme s vámi obchodovat

"Staré Spolehlivé"

Metz
Omašské oblíbené pivo
WM. J. SWOBODA, malo-obchodník. Tel. Doug. 222

Pijte pivo MAGNET v láhvič

a PEPTOMALT TONIC sílívku
Pijte si o éasích; sadíme Vám pivo bez éelchodu do kteréhožli štati
Spojených štátů. Piva naše jsou čistá, vyléčená a dle starého éeského
a osvědčeného épůsobu vařena. (Nesapomeňte pít o éasích.)
PIJTE PIVO z éESKÉHO PIVOVARU!
ATLAS BREWING COMPANY
BOTTLING DEPARTMENT. JAMES A. ŠALEK, řídící.